

باید توجه کرد که کشورهای بزرگ اروپایی در روابطشان با ایران حساسیت‌هایی دارند که کشورهای کوچکتر ممکن است این حساسیت‌ها را نداشته باشند

تجاری ایران به شمار می‌رفت و سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌ای را در ایران انجام داده بود و سطح تعاملی مناسبی میان دو کشور برقرار بود. در خصوص اسپانیا هم که شما به آن اشاره کردید، باید متذکر شد که این کشور هم در سطحی پایین‌تر می‌تواند به عنوان یک شریک تجاری خوب برای ایران به شمار آید. چراکه با عنایت به جایگزین کردن هم چندانی نمی‌تواند محلی از اعراب داشته باشد. چراکه با عنایت به پتانسیل‌هایی که ایران از آن برخوردار است، ایران برای آلمان، انگلستان و فرانسه هم این کشورها می‌توانند به نوعی در کنار یکدیگر و نه به جای یکدیگر قرار بگیرند و وظیفه مکملی را ایفا نمایند. اگر ما به لحاظ برخی حساسیت‌های سیاسی نتوانیم آنطور که باید و شاید با آن سه کشور بزرگ رابطه برقرار کنیم، در گام نخست در مرحله اعتمادسازی، می‌توانیم روند را با کشورهای کوچکتر آغاز کنیم که در نهایت وقتی مناسبات گسترش یافت و روابط ما با اتحادیه اروپا هم بهبود یافت و اعتمادسازی دوطرفه فزونی یافت، با آنها هم عادی سازی و افزایش سطح روابط تجاری را پی بگیریم. با توجه به اینکه بحران اقتصادی پیش آمده در اروپا تا حدی به بروز واگرایی در میان اعضای این اتحادیه منتج گشته است، آیا این امکان وجود دارد که ما برای برقراری روابط اقتصادی با اعضای این اتحادیه، از مسیری غیر از اتحادیه استفاده کنیم و به صورت مستقل با کشورهای اروپایی کانال بزنیم؟

حساسیت‌ها را نداشته باشند. بنابراین ایران می‌تواند با کشورهای کوچکتر هم روابط خوبی برقرار کند و از آنها به عنوان یک پل ارتباطی با اتحادیه اروپا استفاده کند. ضمن اینکه این می‌تواند به عنوان گام اول حائز اهمیت باشد، یعنی ما اگر در مواردی نتوانستیم با سه کشور بزرگ اروپایی به توافق دست یابیم، با کشورهای کوچکتر راحت‌تر می‌توان به نتیجه رسید و باب همکاری را با آنها باز کنیم. طبیعتاً این مسئله خود می‌تواند پل ارتباطی برای همکاری‌های بیشتر ایران با اتحادیه اروپا باشد و ایران از نفوذ آن کشورها در اتحادیه اروپا به نفع خود استفاده کند.

با توجه به اینکه وزیر خارجه ایتالیا نخستین مقام برجسته اروپایی بود که پس از سالها وارد ایران شد، بسیاری معتقدند منافع اقتصادی که در رابطه متقابل میان ایران و ایتالیا وجود دارد، می‌تواند به بهبود روابط دو کشور کمک نماید. ضمن اینکه با توجه به اینکه فرصت‌های خوب اقتصادی برای کشورهای اروپایی مثل ایتالیا، اسپانیا و نروژ وجود دارد، آیا می‌توان چنین تروئیکایی را جایگزین کشورهای فرانسه، انگلستان و آلمان نمود؟

اگر سابقه روابط ایران و ایتالیا را مورد بررسی قرار دهیم، در می‌یابیم که دو کشور، از نظر سیاسی مشکلی با یکدیگر نداشتند. مشکلاتی که به طور مثال ما با انگلستان، فرانسه و حتی آلمان در مقطعی داشته ایم، ضمن اینکه ایتالیا زمانی پس از آلمان، (در دوران دولت اصلاحات) بزرگترین شریک

مشکلات و مسائلی که در این بازه متوجه آن بوده خارج شده و در نهایت به رفع کلیه تحریم‌ها منتهی گردد. در خصوص اروپا هم همین وضعیت مصداق دارد. یعنی با اعتمادسازی که به تدریج میان طرفین به وجود می‌آید، درها برای ارتقای مناسبات میان ایران و اتحادیه اروپا باز می‌شود و در نتیجه ما می‌توانیم به آینده مناسبات امیدوار باشیم چراکه ایران به لحاظ پتانسیل‌ها و ظرفیت‌هایی که دارد هم در بخش انرژی و هم به عنوان بازار بزرگ ۷۰ میلیونی هم برای سرمایه‌گذاری و هم برای فروش کالا بازار جذابی برای اروپاییان به شمار می‌رود، ضمن اینکه ایران می‌تواند یک تامین کننده مناسب انرژی برای کشورهای این قاره مد نظر قرار گیرد. از سوی دیگر ایران هم به تکنولوژی و فن آوری اروپا احتیاج دارد و این نیاز متقابلی زمینه خوبی را برای فضا سازی و اعتمادسازی مناسب که به دنبال ژنو به وجود آمده است فراهم می‌گرداند. در نتیجه به باور من چشم انداز مثبت و خوبی در رابطه آینده تعاملات میان ایران و اتحادیه اروپا به چشم می‌خورد.

تعامل با اروپا و محدود کردن به تروئیکای آلمان و فرانسه و انگلستان، از سوی ایران، نوعی غفلت ورزیدن از استفاده از فرصت‌هایی که در سایر حوزه‌ها و به ویژه دیگر کشورهای اروپایی وجود دارد به شمار نمی‌رود؟ باید توجه کرد که کشورهای بزرگ اروپایی در روابطشان با ایران حساسیت‌هایی دارند که کشورهای کوچکتر ممکن است این